

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

จำนวนวันนอนในโรงพยาบาลของผู้ป่วยโรงพยาบาลกำแพงเพชร

ชื่อผู้เขียน

นางวิลาวัลย์ วงศ์สกุล

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

คณะกรรมการสอนการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพิช อาจารย์ ดร. วุฒิณัฐ รองศาสตราจารย์ เร媧วลด รองศาสตราจารย์ วิลาวัลย์	รุ่งเรืองศรี ขัคคะเดชอนันด์ นันท์ศุภวัฒน์ เสนาธัตุน	ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ
--	--	--

บทคัดย่อ

จำนวนวันนอนในโรงพยาบาลเป็นผลลัพธ์ทางการรักษาพยาบาลที่บ่งชี้ประสิทธิภาพและคุณภาพของการให้บริการของโรงพยาบาล การศึกษารังนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจำนวนวันนอนในโรงพยาบาลและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจำนวนวันนอนในโรงพยาบาลของผู้ป่วยโรคเลือดออกระบบทางเดินอาหาร โรคความดันโลหิตสูง และโรคเบาหวาน โดยเปรียบเทียบจำนวนวันนอนในโรงพยาบาล กับกลุ่มวินิจฉัยโรคร่วมของกระทรวงสาธารณสุข กลุ่มประชากรที่ศึกษาเป็นผู้ป่วยที่เข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาลกำแพงเพชร ช่วงเดือน มกราคม ถึงมิถุนายน 2545 ที่ได้รับการวินิจฉัยโรคหลักจากแพทย์ว่าเป็นโรคเลือดออกระบบทางเดินอาหาร โรคความดันโลหิตสูง และโรคเบาหวาน โดยศึกษาข้อมูลจากเวชระเบียนผู้ป่วยในรวมทั้งสิ้นจำนวน 503 แฟ้ม เครื่องมือที่ใช้รวมรวมข้อมูลเป็นแบบบันทึกข้อมูลที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นและผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแก้ไขความถูกต้องครบถ้วนด้านเนื้อหา ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดย การแยกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเปี่ยงเบนมาตรฐาน และไคสแควร์

ผลการศึกษาพบว่า

1. จำนวนวันนอนในโรงพยาบาลเฉลี่ยของผู้ป่วยโรคเลือดออกระบบทางเดินอาหารที่มีโรคร่วมแผล/หรือโรคแทรกซ้อน และไม่มีโรคร่วมแผล/หรือโรคแทรกซ้อน น้อยกว่าจำนวนวันนอนมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ($\mu = 3.24$, $\sigma = 2.98$ และ $\mu = 2.61$, $\sigma = 2.22$ ตามลำดับ) เมื่อวิเคราะห์จำแนกจำนวนวันนอนน้อยกว่าเกณฑ์ ตามเกณฑ์ และมากกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด พบว่ากลุ่มผู้ป่วยที่มีโรคร่วมแผล/หรือโรคแทรกซ้อน ซึ่งมีจำนวนวันนอนในโรงพยาบาลน้อยกว่าเกณฑ์ มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 68.97) ส่วนกลุ่มผู้ป่วยที่ไม่มีโรคร่วมแผล/หรือโรคแทรกซ้อน ซึ่งมีจำนวนวันนอนในโรงพยาบาลน้อยกว่าเกณฑ์ มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 82.04) และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจำนวนวันนอนในโรงพยาบาลได้แก่ อายุ หัดถ่าย และการผ่าตัด ($p < .05$)

2. จำนวนวันนอนในโรงพยาบาลเฉลี่ยของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง มากกว่าจำนวนวันนอนมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ($\mu = 3.34$, $\sigma = 4.54$) เมื่อวิเคราะห์จำแนกจำนวนวันนอนน้อยกว่าเกณฑ์ ตามเกณฑ์ และมากกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด พบว่า กลุ่มที่มีจำนวนวันนอนน้อยกว่าเกณฑ์มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 61.00) และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจำนวนวันนอนในโรงพยาบาลได้แก่ อายุ ($p < .05$)

3. จำนวนวันนอนในโรงพยาบาลเฉลี่ยของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มีอายุน้อยกว่าและเท่ากับ 35 ปี และอายุมากกว่า 35 ปี น้อยกว่าจำนวนวันนอนมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ($\mu = 2.67$, $\sigma = 2.89$ และ $\mu = 2.74$, $\sigma = 2.56$ ตามลำดับ) เมื่อวิเคราะห์จำแนกจำนวนวันนอน น้อยกว่าเกณฑ์ ตามเกณฑ์ และมากกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด พบว่ากลุ่มผู้ป่วยที่มีอายุน้อยกว่าและเท่ากับ 35 ปี ในกลุ่มที่มีจำนวนวันนอนในโรงพยาบาลตามเกณฑ์ มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 66.67) ส่วนผู้ป่วยที่อายุมากกว่า 35 ปี มีจำนวนวันนอนในโรงพยาบาลน้อยกว่าเกณฑ์ มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 87.60) และพบว่าไม่มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจำนวนวันนอนในโรงพยาบาล

ผลการศึกษารังนี้ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการรักษาพยาบาลสำหรับผู้ป่วยโรคเลือดออกระบบทางเดินอาหาร โรคความดันโลหิตสูง และโรคเบาหวาน ในโรงพยาบาลกำแพงเพชร

Independent Study Title Length of Stay Among Patients of Kamphaengphet Hospital

Author Mrs. Wilawan Wongsakul

M.N.S. Nursing Administration

Examining Committee

Assist. Prof. Supit	Roongruangsri	Chairman
Lect. Dr. Thitinut	Akkadechanunt	Member
Assoc. Prof. Raymoul	Nantsupawat	Member
Assoc. Prof. Wilawan	Senaratana	Member

Abstract

Length of stay is the outcome that indicates an efficiency and quality of care within hospital. This study aimed to explore the length of stay, compared with standard length of stay as the Ministry of Public Health indicated, and examine the related factors of length of stay among patients with gastrointestinal hemorrhage, hypertension, and diabetes mellitus. Population was the patient admitted in Kamphaengphet Hospital from January 2002 to June 2002. Data were collected from 503 files of in – patient medical records, using record form developed by investigator and analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation and Chi – Square.

The results of this study were:

1. The average length of stay of patients with gastrointestinal hemorrhage who had comorbidities and/or complication; without comorbidities and/or complication were less than standard length of stay that of the Ministry of Public Health indicated ($\mu = 3.24$, $\sigma = 2.98$ and $\mu = 2.61$, $\sigma = 2.22$, respectively). Age and treatment procedure and operation were significant related with length of stay ($p < .05$).

2. The average length of stay of hypertension patients was more than the standard that the Ministry of Public Health indicated ($\mu = 3.34$, $\sigma = 4.54$). Age of patients was the only factor that related to length of stay ($p < .05$).

3. The average length stay of diabetes mellitus patients with less than, equal 35 years, and more than 35 years were less than standard length of stay that the Ministry of Public Health indicated ($\mu = 2.67$, $\sigma = 2.89$ and $\mu = 2.74$, $\sigma = 2.56$). However, no factors were related with the length of stay.

The results of this study would be used as the basis data in improving health care for patients with gastrointestinal hemorrhage, hypertension and diabetes mellitus in Kamphaengphet Hospital.